

“UKRAINIAN LABOR NEWS”

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”

часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Створаришене “Українських Робітничих Вістей”.
Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man., Canada.

БОРІТЬБА ЗА ДОЛЮ БЕЗРОБІТНИХ В АНГЛІЇ.

Зі всіх європейських країн найбільше безробітних має безперечно Англія. А для робітника безробітє означає голод. І ось порожні жолоди заставили англійських безробітних до акції. Вони збирають ся в різних частях краю і демонстраційними походами машерують до столиці Лондону, де устроюють великі демонстрації, на яких підносять свої догагана до правительства. Таких демонстрацій було вже кілька і в них брали участь десятки тисяч безробітних. Остання демонстрація відбулася кілька тижнів тому назад і в ній взяло участь около сто тисяч безробітних. Ся демонстрація закінчилась кровавим боем з поліцією, так як безробітні хотіли силою вдертися до резиденції прем'єра, щоб йому особисто предложити свої догагана.

А ось минушого тижня лондонські безробітні устроїли демонстрацію в самім парламентарнім будинку, підчас сесії парламенту. Як подає капіталістична преса, 60 смільчаків замішали ся йдучими на парламентарну сесію послами і дістались аж до прибічних кімнат парламентарної сали. Там почали вони співати революційну пісню “Червоий Прапор”. Демонстрації хотіли впровадити в парламентарноу будинку, однак вони не хотіли уступити ся з місця. Тоді закликано поліцію і вона силою викинула безробітних з парламенту.

Та не лише самі безробітні догагують ся від правительства полішення свого положення. На поміч їм йдуть і нововибрані робітничі послы до парламенту. Одні з них догагують ся залагодження справи безробітє парламентарною, конституційною дорогою, а інші — бачучи, що з правительством і його парламентарною машинерією не можна нічого парламентарною дорогою вдіяти — уживають в парламенті подібних метод, що й їх товариші безробітні на вулиці.

Зараз на початку парламентарної сесії, підчас дебати над трюною промовою, провідник робітничої опозиції в парламенті Рамсей МекДоналд говорив про безробітє і звертав правительство увагу на його серйозність, чого правительство недоцінює. В сій справі було навіть поставлене робітничою фракцією особіє виснене, зглядно поправка до висненя, яка, розуміють ся, коли прийшла під голосованє — упала. Се, так як розуміють, звичайний парламентарний спосіб боротьби робітничих послів за полішення долі безробітних.

Інший спосіб боротьби в парламенті за справу безробітних показав комуністичний посол Ньюболд. Про його виступ в парламенті ми вже подавали в “Українських Робітничих Вістях”. Ньюболд виразно сказав буржуазній парламентарній більшості і взагалі капіталістичній класі, що наколи вона не сповинить догагань робітничих послів в справі помочи безробітним, то робітничі будуть приневолєні поступити з нею так само, як поступили Кромвел з тогочасними паразитами. Він даліє сказав, що в Англії є досить приток для революції, і що наколи робітничі послы не осягнуть своїх догагань в парламенті, то вони осягнуть їх поза парламентом. Така мова се вже не мова парламентариста, що знає лише боротьбу в межах буржуазних законів, але мова активного революціонера, який в разі неуспіху в парламенті, готовий йти на вулицю і здобувати силою те, що робітничим належить ся.

Минушого тижня в англійськім парламенті було більше мови і акції на вір више згаданой мови комуніста Ньюболда. Правительство мало в плані продовжати парламентарну сесію лише до п'ятниці (минушого тижня) і в той день відпочити парламент прийнявши на кілька тижнів. В такий спосіб парламент був би розійшов ся, не зробивши нічого в справі помочи безробітним. До сего постановили недопустити робітничі послы. Щоб заставити парламент, аби він підтримав яксь кроки в справі помочи безробітним, вони рішили своїми промовами гальмувати роботу сесії, так щоб прийшла п'ятниця і справи, які мали бути залагоджені парламентом — остали неполагаженими.

Від віткірка робітничі послы почали переводити своє рішенє в житє. Вони стали один за другим виголошувати промови і так держали без перерви сесію через 15 годин. Сего було за багато для правительства і воно рішило покінчити з робітничою обструкцією. О годині 6.30 в середу рано міністер фінансів поставив виступ на замкненє засіданя. Се викликало бурю протестів зі сторони робітничих послів. Поспалась охлюпка: “замикає рот”, “скандал”, “стидайте ся!” Посол Кирквуд з Глезгов встав і почав обурений кричати:

“Ми провадили безробітних попередно і будемо провадити їх знова. Се є ганьбою, що на таке дозволяють. Я провадив безробітних і мене побито на вулицях Глезгова. Не думайте, що як ви сидите там добре наджені, то ви будете нас в сей спосіб трактувати. Ми вас остерігали спокійно і розважно як лише могли”.

А згодом він закликав:
“Ми будемо знова бити ся за них (безробітних) на вулицях, як буде сего потрібно. Як ви не схочете дати нам сего конституційно, ми візьмемо се неконституційно. Се лише початок”.

Остаточно засіданє парламенту замкнено перед сегою годинною рано.

По полудни сесія парламенту знова збирала ся і на ній назово прийшло ся до бучі. Один з робітничих послів закликав на адресу прем'єра Бонара Ло: “Пішайть по Муссолінього”. Були часи, коли предсідатель палати стояв на ногах кілька минут і накликав до порядку, однак ніхто його не слухав. Один робітничий посол назвав поведєне предсідателя і правительства шубравством. Інший знова кричав: “Ви вистє, щоб ми замовчали, в той час як наряд, котрий я репрезентую — голодує. Ви повинні стидати ся за себе”.

Так обстоюють за безробітним в англійськім парламенті декотрі (ще не всі) робітничі послы. Як на англійських робітників, які є найбільше консервативними в світі, се є досить радикальне поведєне супроти власної буржуазії. Се свідчить, що і англійські робітничі маси та вишювші з їх рядів провідники починають зніврувати ся в парламентарний спосіб боротьби і приходять до переконаня, що лише акцією самих мас можна чогось добити ся. Чим скорше прийде до такого зрозуміння все англійське робітництво, тим ліше для него і для робітничої справи взагалі.

НА СВІТЛО ДЕННЕ.

В українських патріотичних кругах в Вінніпегу, на чолі яких стоїть “відпоручник” Петрушевич д-р Назарук з “позичкою національної оборони”, щось не все в порядку. Попросто сказати вже сварять ся за ту “позичку”. Комітет, створений з різних патріотичних товариств в Вінніпегу, який мав руководити тою “позичкою”, розбив ся і ніяк його не можуть назад зліпити. А розбив ся той комітет, як нам доносять, тому, що “пані з Манітоба евеню” не хочуть дати справозданя, не кажуть кілько є вже розходів в звязі з “позичкою національної оборони”. А як говорено було в комітеті в день його розбитя, то ті розходи мають бути неабиякі. Експерсії панів “міністрів” по Канаді обходять ся так дорого, що з “позички” нічого не лишисть ся для Петрушевича і Ко. у Відні.

Скликали були пані в неділю 3. грудня загальний мітинг громадян в інституті “Просвіти”, щобі якось зговоритись бодай для людського ока. Та ще локи куртина підняла ся, мітинг “розпочав ся” в салі черговим мордобитєм. Се власне був вже другий мітинг в сій справі. На першій присутні не дали говорити ні одному бесідникови з “народного”, навіть сам предсідатель втік зі сцени. Другий мітинг відбувався серед криків і свисту.

Спір йде не тільки між звичайними жертводавцями, які склали “позичку національної оборони”, але і між “лідерами”. З того видно, що не всі рівно пасуть ся. В звязі з тою сфаркою починає дещо випливати на світло денне з “боєривщини”. Деякі з патріотичних лідерів, яким заброньовані вступ в “святая святых” телерішеного петрушевичівського доярового гешефту, грозять опублікувати “патріотичний” гешефт з Боєром минушого року. В тім гешефті, як кажуть, фігурують імена “важних народних діячів” і... десять тисяч доларів.

Цікавим є, що д-р Назарук застав на якусь таємничу хорубу, від колю повернув з обідки на сході Канади. “Великий успіх” в Гемилтоні і Торонто, де присутні на його вічу провадили чотирма голосами проти одного його власну резолюцію, поділав на “міністерські” нерви. На маленький, фамилійний мітинг патріотичного товариства “Самопоміч” Назарук пішов і не дивлячися на хорубу, виголосив там промову про “хитрих баранів”, а на два великих мітинги в інституті “Просвіти”, скликаних в звязі з “позичкою національної оборони”, Назарук і носа не показав.

Взагалі вся робота вінніпегських “патріотичних панів” довкола “позички” оповита густою і підозрілою тайною. Самі жертводавці і навіть вчерашні другорядні лідери той позички заглядують нині за вулга і нічого не можуть дізнатись. Куди йдуть гроші і нашо, скільки їх вже розвіяно в Канаді — ніхто не знає. Говорять про якісь поїздки до Оттави і звязані з ними поїздки великі кошти. Жадних справоздань головні пані не дають і навіть на мітинги самі не приходять, але висилають своїх менших “відпоручників”. Але ті, прийшовши перед публику (не перед большевицкую, але перед побожну), починають співати “патріотичного” Лазаря. Публика їх висвистує і гонить зі сцени. А вже, коли така смиренна, побожна і довірлива публіка починає ворухнутись, то се свідчить, що з “позичкою національної оборони” в Канаді щось не все гаразд.

Пора, щобі ті, що склали сю позичку, зажадали сейчас детального справозданя. А ті, котрі знають тайни “патріотично”-боєривських гешефтів, щобі виїшли з ним на світло денне, а не говорили поза углами. Підлістю є знати про сі гешефти і мовчати та дивитись, як вони даліє обдурюють народ. Зрадою і глумом над народом є знати і мовчати тоді, коли працюючий український народ в Галичині кривавить ся в боротьбі з польською шляхтою, а “патріотичні” гешефтарі в Канаді, прикриваючись іменем сєй боротьби, збирають на своє власне ледаче жите тисячі доларів від українських фермерів і робітників.

Як петрушевичівські “міністри” і відпоручники дурять і обманюють людей в живі очі, нехай послужить слідууючий факт.

Коли Назарук прибув до Вінніпегу і зайшов з Боєрським до Укр. Роб. Дому, то на запит, чи правда тому, що із зібраних в Злучених Державах 102 тисяч доларів дішло до Петрушевича лише 63 тисячі — заявив, що він не знає, бо се не зроблено рахунків.

А сими днями нашій редакції вдало ся дістати звіт з засіданя закондорной групи Національної Ради у Відні в червні с. р., тобто ще перед віздом Назарука до Канади. Назарук був на сих нарадах і виголосив навіть “славу” промову про петрушевичівський хлам. І на тих нарадах Петрушевичів “відпоручник” Сінгалевич здав фінансовий звіт. Він сказав, що з американської позички прийшло до каси Петрушевича 63.500 доларів.

Де-ж поділо ся 43.500 доларів? А ось де: За подарок Цетельського і Боєрського до Америки заплачено 7.500 доларів, манифестація у Вашингтоні коштує 1.500 доларів, а решта 34.500 доларів розвіялась з димом по Америці. Ось як панове господарять.

Назарук дуже добре про се знає ще перед своїм віздом до Канади, бо чув звіт Сінгалевича на засіданю Національної Ради у Відні дня 15. червня 1922 р. Та й пощо йому ще аж чути звіт, коли він сам є найближчим доглядником Петрушевича і дуже добре про все знає. А в Укр. Роб. Домі крутив, що він не знає нічого про американську “позичку”, бо ще не було звіту.

Та наші читачі будуть мати нагоду довідатись ще деякі цікавіші фінансові звіти Сінгалевича з тих засідань Національної Ради у Відні, які ми будемо містити на сторінках “Укр. Робітничих Вістей”.

Запитайте, товариші фермери і робітники, Назарука на мітингах, коли він прибуде до вас, про сей звіт, запитайте перед тим, ніж “позичите” йому свої долари. Памятайте, що хто питає, той не блудить. Мусій.

ЩО МОЖНА КАЗАТИ ПОСЛАМ, ТОГО НЕ МОЖНА КАЗАТИ РОБІТНИКАМ.

В минушому числі “Укр. Роб. Вістей” ми помістили промову Осипа Назарука, виголошену на засіданю Національної Ради у Відні дня 20. червня 1922. В сім числі подаємо фінансовий звіт Петрушевичів “міністра” Сінгалевича, який він здав на засіданю Національної Ради у Відні 15. червня 1922.

Про те, що на останніх засіданях Національної Ради у Відні “послы” сварили ся між собою і майже всі завчили ся проти “диктатур”, писало ся вже дещо в “Укр. Роб. Вістях” та інших газетах свого часу, однак писало ся на основі слухів, хоч правда, достовірних. Тепер наша редакція одержала докладний звіт з тих засідань Національної Ради, який нігде не був ще друкований. Бо як відомо, “послы”, виступаючи проти “диктатур”, в той сам час старали ся затримати в тайні все, що робило ся і говорило ся на засіданях Ради. Вони грозили Семенови Вітковицю виключенням його з засідань за те, що він після засідань йшов до товариства “Єдність” і там розповідав дещо про роботу та ухвали “послів”. Вже з поміщеної в минушнім числі “У.

Р.В.” промови Назарука видно, що ся промова була виголошена “в назиданє потомству” самих “послів”, а не для публічного відома. Для публічного відома Назарук каже, що ніякої злучки з Денікіном не було, а перед “послами” каже, що “диктатура” повинна буди, бо запізно злучила ся з Денікіном. Була-б зробила добре, як би злучилась місяць скорше. Для публічного відома Назарук голосить на вічах в Канаді, що Петрушевич, його фамилійнти і всі “народні діячі” — се люди віддані “народній справі” душою і тілом, що вони самі не доїдають і не досипляють працюючи для народа, а у Відні перед послами Назарук до очей називає їх хламом, лінохам, людьми, які терплять на мозгову стагнацію, людьми, які за небіжки Австрії їздять до Відня по діети та до жінок, брали великі гроші і робили гешефти. Назарук каже, що сей лінивий хлам провалив українську державу, сей хлам кинув український народ в ясир.

Ось що говорить Назарук перед “послами” про “послів”. А прецінь Петрушевич і Назарук є вибранцями того хламу і той мозговий стагнації. Фантажює се пригадує ся поговірка про одного розумного професора, який в школі сфарив своїх учнів такими словами: “ви дурні, осли, барани, свині... а я... я ваш рідний батько”.

А ось маємо перед собою фінансовий звіт “посла” Сінгалевича, який також “не подлежит” опублікуваню. З того звіту ми довідемо ся, як “непорочно” народив ся у Відні в 1918 р. “уряд” Петрушевича. Насамперед позичив гроший у Василька. Лише позичив. А коли українські жовіри повернули з італійського фронту, тоді вже “уряд” не мав потреби позичати гроші. Він забрав від жовірів їх коні і продав за 23.000 австрійських корон. І вже міг віддати довг Василькови і собі лишилось “детішкам на молочко”. А відтак загарбав в свої руки 33.800.000 (тринадцять три мільони вісімсот тисяч) австрійських корон (тоді австрійська валюта стояла високо), які були призначені для родин українських жовірів, убитих або забраних до австрійської армії. А даліє “уряд” почав вже торгувати. Що діставали або вдало ся увірвати від розкладаючої ся Австрії, те українські “послы” везли на Чехи і там продавали. Продавали Чехам автомобілі, радіо, одежу. В Галичині, зруйнованій царськими і австрійськими військами, люди ходили голодні, одберті, не мали чим виорати кусник землі, а “послы” продавали Чехам одежу, жовірські коні і т. ин.

Чи дістали хоч одного цента родини українських жовірів з тих 33.800.000 австр. корон, які Петрушевич отримав з австрійської каси? В справозданю Сінгалевича про се не згадуєть ся ані словом, але, навики, виразно говорить ся про величезні видатки на різні місці. Говорить ся щось там про “край”, але годі навіть думати, що се видатки для родин жовірів. Ні, се видатки для “уряду” після того, як він вїхав з Відня до краю. Тепер є стада комунікація між Галичиною і Канадою і ми будемо бачити почути, чи родини українських жовірів в Галичині дістали якубуль запомогу від “уряду” Петрушевича. В 1921 році “уряд” вислав до краю два мільони австрійських корон. Про сі гроші писало ся в “У.Р.В.” попередно. Се все, що Петрушевич “уряд” вислав до краю з американської “позички”. А если взяти курс австрійської валюти в 1921 році, то ся сума буде виносити раїтом 63 американських доларів.

Ось як петрушевичівський хлам господарить! А сам Петрушевич просто зигнорував Національну Раду, не прийшов на її засіданя, а лише написав лист, “що Національної Ради не визнає і не буде ввязати ся з її ухвалами”.

Волинєць.

НАШІ ЗАВДАНЯ В КАНАДІ.

Українська буржуазна інтелігенція, котра все була і є на услугах капіталістичної класи, стараєть ся через свої газети, підтримувані капіталістичною класою різних країв, держати нас в рабстві і покори та накликанє нас бути лояльними до пануючої класи і її держави.

Перед пролетарською революцією в Росії і на Україні українська буржуазна інтелігенція, навіть т. зв. робітнича та соціалістична інтелігенція, була на услугах царського уряду і помагала царським посялкам дерти послідню шкіру з бідного селянина і робітника. Те саме робила й галицька інтелігенція.

Одні служили російським панам, а другі польським, австрійським і прочим. Служили тим, котрі їм платили, а бідним українським селянам і робітникам говорили, що працюють для освободження “свого народу”.

Те саме дієть ся і в Канаді. Коли українські робітники наїхали сюди з Галичини та України і разом з робітниками інших народностей повикорчувували ліси, побудували мости, дороги, повиробляли фарми і взагалі створили все, чим нині пишаєть ся Канада, а за своєю тяжку працю дістали в надгороду нужду та злидні, то “наші” інтелігенти, котрі вже наїхали сюди по кістках побитих українських робітників, старають ся тепер взяти провід над українським робітництвом і провадити його після старої царської та австрійської системи.

Українська інтелігенція, так скоро як вступила на канадійську землю, зараз пішла в найми до пануючої класи. Почалась торгівля українськими робітниками і фермерами на “ліво й право”. Але частина українських робітників і фермерів скоро зрозуміла заміри продажних українських інтелігентів і почала організуватись не після програми українських зарпруданців “свій до свого”, а “свій проти свого”.

“Пролетарят кожної держави має перше всего поборювати свою власну буржуазію”, писав Карл Маркс.

Сі слова дуже добре зрозуміла частина українських робітників в Канаді і почала організуватись в класову організацію, цілєю котрої є поборювати всіх ворогів робітничої класи, чужих і “своїх”, та шидити класову свідомість серед прочих робітників і фермерів.

Зразу дуже прикро приходилось творити класово-боеву організацію серед української робітничества. Українська чорна сотня, коли побачила, що українські робітники творять свою власну організацію, — почала їй собі підлизуватись, перекидатись в “соціалістів” і вступати до робітничої організації. А вступивши в робітничі ряди, вона робила заколоти і організацію розбивала. Про се знають всі українські робітники з історії українського робітничого руху в Канаді. Вони бачуть, де тепер перебувають такі “славні” люди, як Крат, Стечишин і проца поубіна братія.

Та ми троха задалеко зайшли. Однак треба було зробити начерк минушого, щобі можна було лучше представити українським робітничим масам наші завданя в Канаді. Отже вернемо до теми. Так звані українські патріоти в Канаді і Злуч. Державах говорять і пишуть, що українським робітникам непотрібно організуватись, бо “ми”, кажуць вони, “на чужині і тут нічого не годні зробити”. Се вони говорять нам тепер, коли бачуть, що вони вже не в силі втиснутись в наші ряди і розторочити їх так як попередно. Тому вони змінили свою тактику і заходять з іншої сторони.

Отверто якось ніяково виступили проти робітничої організації, тому вони кажуть: “Ми не маємо нічого проти робітників, бо й ми самі робітники, але хай Англійці самі роблять собі, що хотять, а ми лише дивім ся, бо ми чужинці”.

Українські класово свідомі робітники чуючи такі слова від непрошених опікунів, не можуть мовчати. Вони знають, що редакторів чорносотенних газет не переконують, бо ті редактори не мають жадних переконань. Але нам українським робітникам розходиться о те, щобі переконати ту масу, котра находить ся ще під впливом чорносотенних газет.

Кодись давно один англійський письменник писав, що для кожного Англійця істнує лише дві класі людей: “Англійці і чужинці”. Але се було давно. Ціці кожний англійський робітник є того погяду, що на світі істнує дві і лише дві класі людей, а се: капіталісти і робітники. Тому англійські робітники “в своїй власній” державі, зі “своїм власним” правительством, організують ся в окремі класові організації і провадять боротьбу проти своєї пануючої класи за освободженє.

Вже нема більше “Англійців і чужинців”, а є робітники і капіталісти. Так само розуміють поділу людства робітники Німеччини, Франції, Польщі, Америки і прочих держав, і так само провадять вони боротьбу зі “своєю” за освободженє робітничої класи.

Але українська чорна сотня все своє паєте: “Ми Українці, а вони чужинці” і “нам не треба мішатись разом з ними”. Для робітничої класи таке слово, як “чужинці” — не істнує. Одинокими чужинцями для робітничої класи — є капіталістична клася, без ріжниць народності і раси.

Завданем робітничої класи всего капіталістичного світа є знанєне клас, знанєне кордонів, освободженє робітничої класи всего світа з капіталістичного ярма і заведенє братерства і справедливости.

“Всі мають працювати по здібностям, а всі мають діставати по потребам”.

Се клич революційного пролетаряту всіх поневоленних країн. Завданя українських робітників в Канаді зокрема є такі: Організувати ся після програми революційного пролетаряту всего світа, освідомлювати себе самих і своїх менших свідомі товаришів, ширити свою робітничу пресу, вказувати робітникам на несправедливості в нашійм двокласовім ладі і лєкати духа любови до всіх робітників без ріжниць націй і рас.

На се, що нам пишуть українські запроданці: “Хай Англійці роблять, а ми лише дивім ся” — не звертають найменшої уваги. Вони лише є на те, щобі робити між українськими і англійськими та іншими робітниками ріжницю і вивторювати між ними антагонізм.

Ми й самі знаємо, що українські робітники самі нічого не зроблять, себто не змінять суспільного ладу, але щобі стати частиною тої славної армії, яка провадить боротьбу за новий лад, українські робітники повинні виконати свою частинку роботи, яка на них припадає.

Українські робітники в Канаді організують ся не на те, щобі розвивати голови, а на те, щобі учитись і як прийде рішачоца хвиля, бути не сплящими орудєм в руках ворогів, але чинником, який має спричинити ся до знєсеня старого світа і створєня на його місце нового.

Перебудова старого ладу на новий прийде скорше ніж вороги робітничої класи сподіють ся. І тому нашим обовязком є бути приготтованими. А щобі бути приготтованими, ми мусимо мати організацію, бо лише в організації ми можемо приготтоватись.

Ось які наші теперішні завданя в Канаді.

Сичюверголець.

Черновецький “Vorwaerts” доносить, що Чічерін вислав до Румунії йоту, в якій завляне, що аж до опущєня румунськими військами Бєсарабії, радянська федерація відждєлять собі, що хотять, а ми лише дивім ся, бо ми чужинці”.